

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 27.04.2018
Vår ref.: 2018/1061
Arkivnr.: 471

IVAR IKS
Postboks 8134 Forus
4069 STAVANGER

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Inspeksjon ved Grødaland Biogassanlegg

Dato for inspeksjonen: 16.03.2018
Rapportnummer: 2018.006.I.FMRO
Saksnr.: 2018/1061

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Oddvar Tornes
Helene Lie
Lena Pedersen
Astrid Salvesen

Fra Fylkesmannen i Rogaland:
Kirsten Allred
Jovan Popov
Kristin Espeset

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket ifm inspeksjonen Grødaland Biogassanlegg 16.03.2018. Fylkesmannen avdekket 3 avvik og 1 anmerkning under inspeksjonen.

Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to (2) uker etter at rapporten er mottatt.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass fylkesmiljøvernssjef

Kristin Espeset
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kristin Espeset
Saksbehandler telefon: 5156 8878
E-post: fmrokes@fylkesmannen.no

Kopi til:
Hå kommune Postboks 24 4368 Varhaug

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. (underenhet): 912389022	Eies av: 871035032
Besøksadresse: Nordsjøvegen 2385	

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Inspeksjonstema

- Status for igangkjøringen av anlegg. Erfaring med prosessen
- Overordnet drift ved anlegget, – jf. utslippstillatelse og påvirkning på ytre miljø
- Håndtering av internkontrollsystemet – herunder blant annet behandling av avvik, prøvetaking, vedlikeholdsrutiner, håndtering av driftsstans m.m.
- Gjennomgang av frister i tillatelsen
- Overholdelse av rammer for driften
- Håndtering av ferdigprodusert bioest
- Utslippsnivå, status for gjenvinning av næringsstoff
- Lukt, inkludert mottaksforhold (lukking)
- Kjemikalier, substitusjonsplikt
- Måleprogram
- Avfallshåndtering inkludert farlig avfall
- Årsrapportering
- Status for energikilde for prosessen, forbrenningsovn

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#)) med underliggende forskrifter
- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet

- Tillatelse etter forurensningsloven til virksomhet etter forurensningsloven for Biogassanlegg Grødaland, Biogassdel, av 01.11.2013.

4. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: IVAR IKS gjennomfører ikke substitusjonsplikt i praksis.

Avvik fra: Produktkontroll-loven §3a.

Kommentarer:

IVAR IKS har et register over alle kjemikalier som blir brukt ved bedriften.

De kjemiske stoffene som IVAR IKS bruker er imidlertid ikke vurdert ift ytre miljø og mulig substitusjon. IVAR IKS har en plan om å gjøre dette i løpet av 2018.

Kjemikaliene som IVAR IKS bruker, og nye stoffer som vurderes tatt i bruk, må sjekkes mot EUs lister, se informasjon her:

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Kjemikalier/Kjemikalierregelverk/Kjemikalierregelverket/REACH/Begrensning/>

For å vurdere stoffene må helse- og miljømerkingen på alle stoffene brukes til å sortere stoffene i problematiske og mindre problematiske stoffer. Så må det gjøres en manuell vurdering av de verste stoffene i tillegg. På den måten er det mulig å skaffe seg oversikt over de stoffene som en helst bør slutte å bruke og prøve å finne erstatning for (foreta en substitusjon). For de stoffene som kommer ut som mest problematiske er det naturlig å spørre den leverandøren en allerede har først om det finnes alternativ. Dersom denne leverandøren ikke har bedre alternativ må en sjekke med andre leverandører.

Kjemikaliesøksiden til Miljødirektoratet kan være en hjelp i arbeidet.

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Database/Kjemikalier/>

Avvik 2 Mottakshall er ikke lukket ved tømning av avfall/råstoff.

Avvik fra: Vilkår 3.1 i tillatelsen.

Kommentarer:

Kravet er satt for å hindre luktutslipp. IVAR IKS kan søke om å endre dette kravet. En slik søknad må dokumenteres med utslippsmålinger.

Avvik 3 Det leveres avløpsslam uten at anlegget er bemannet.

Avvik fra: Vilkår 3.2 i tillatelsen.

Kommentarer:

Det tas imot slam fra IVAR IKS sine andre renseanlegg (blant annet Vik) uten at det er ansatte tilstede. Det er eksterne transportører som står for transporten.

5. Anmerkning

Anmerkning 1 Det er ikke sendt melding om nye fraksjoner som en vil motta ved anlegget.

Kommentarer: Ved anlegget mottas avfall fra blant annet HOFF SA, Q-meieriene og Nortura. Dette er avfallsfraksjoner som ikke står spesifisert under tillatt mottatte fraksjoner i vilkår 1. Det skulle derfor ha vært sendt inn en melding til Fylkesmannen om disse fraksjonene.

6. Andre forhold

Beredskapsøvelser:

Under tilsynet var det spørsmål knyttet til krav om øvelser. På Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) er det informasjon om hvordan øvelser kan gjennomføres:

<http://nso.no/fagstoff/ovelser/>

Det trenger ikke være praktiske øvelser i felt, men kan også være skrivebordsøvelser. Miljørisikoanalysen skal være bakgrunn for hva som skal øves på.

Endring av tillatelse :

Anlegget og formen for driften er endret siden tillatelsen ble gitt og anlegget er dessuten ikke i full drift. Mottaket av matavfall er knapt startet. Fordi mye er blitt annerledes enn først planlagt ønsker IVAR IKS å endre og spesifisere flere punkter i gjeldende tillatelse. Det viktigste for IVAR er forhold knyttet til hvilke fraksjoner som kan mottas på anlegget og driftstid (tungtransport). Det er også behov for andre justeringer som er knyttet til at anlegget er annerledes enn opprinnelige planlagt. Den viktigste endringen av anlegget er at bioresten ikke skal brennes, men kjøres ut og brukes som gjødsel og i jordblandinger.

Utslipp til vann

IVAR IKS har i årsrapporten for 2017 rapportert overskridelse av utslippskravene til vann for BOF5. Samtidig står det i vedlegg til årsrapporten at dette «rejectvannet» har blitt rensert ved avløpsrensianlegget på Grødaland. Etter hvert som matavfallet fullt ut blir tatt imot på Grødaland vil også vannstrømmene endre seg. Kravstilling og rapportering for avløp fra biogassanlegget vil være tema for gjennomgangen og endringen av tillatelsen.

7. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal på www.fylkesmannen.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Hå kommune

8. Oppfølging etter inspeksjonen

IVAR IKS plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten, jf forurensingsloven § 49. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må IVAR IKS innen 30.05.2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet. Dersom bedriften ikke klarer å rette opp avvikene innen denne fristen, skal den redegjøre for årsaken og oversende

oss en tidfestet handlingsplan for gjenværende retting. Denne planen skal oversendes oss innen samme frist (30.05.2018).

9. Gebyr

IVAR IKS må betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-1 og 39-7.

Fylkesmannen forhåndsvarsler med dette at vi vurderer å fatte vedtak om å benytte gebyrsats 2 (kr. 22 800) for kontrollen vi gjennomførte 16.03.2018. Gebyrsats 2 tilsvarer ressursbruk på ca. 4 dagsverk, som da omfatter planlegging, tilsynsbesøk, rapportskrivning og oppfølging av rapporten.

Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Fylkesmannen innen 2 uker etter at dette brev er mottatt, jf. Forvaltningslovens § 16. Fylkesmannen viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.